



Novembre 2013



Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**



**Agència de
Residus de
Catalunya**

www.daleph.com

Antecedents

Aquest document conté el resum executiu de l'estudi del consum de bosses de plàstic a Catalunya l'any 2012. L'estudi s'ha dut a terme en el marc del Programa de Gestió de Residus Municipals 2006-2012 (PROGREMIC), que quantifica els objectius de reducció en el nombre de **bosses de plàstic d'un sol ús per càpita lliurades als comerços en un 50% el 2012, respecte als valors de 2007. Dels resultats que es presenten a l'estudi es desprèn que s'han assolit els objectius fixats al programa en el marc temporal establert.**

Prèviament a la presentació dels resultats, s'inclou un glossari amb els tipus de bossa ressenyats a l'estudi i un llistat dels formats comercials amb els quals es treballa al llarg del document.

Glossari amb els tipus de bossa ressenyats en aquest estudi

Bosses de plàstic d'un sol ús	<p>Bosses de polietilè que, per gramatge i característiques, es considera que tenen una vida útil limitada a un sol ús.</p> <p>Les bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús, de tipus samarreta, són anomenades al llarg de l'estudi per les sigles: BPNU.</p> <p>Les bosses sense nanses també són anomenades "bosses de secció" per la funció que reben en molts establiments comercials (bosses per al producte fresc: fruita i verdura, peix, xarcuteria...).</p>
Bosses de plàstic oxobiodegradable	<p>Bosses de plàstic a les quals s'afegeix un additiu durant el procés de fabricació que n'accelera la descomposició en partícules diminutes, malgrat que sense arribar a biodegradar-les.</p>
Bosses de plàstic compostable	<p>Bosses elaborades amb matèries (midó, fècula de patata...) que són aptes per a fer-ne compost un cop finalitzada la seva vida útil (no està contrastat que totes elles estiguin fabricades segons norma UNE-EN 13432). Quan arriben a una planta de compostatge, les bosses es biodegraden com la resta de matèria orgànica.</p>
Bosses d'altres tipus de plàstic	<p>Aquesta categoria fa referència a bosses que tenen el plàstic (polietilè o polipropilè) com a matèria base per a la seva fabricació, però que no s'han pogut classificar a cap de les categories anteriors (si bé en alguns casos possiblement la seva vida útil es limita a un sol ús).</p> <p>És el cas dels següents tipus de bossa, amb o sense nanses: polietilè alta densitat, bosses reutilitzables de 15 usos (norma UNE 53942), bosses reutilitzables (de més capacitat i gramatge que la bossa d'un sol ús).</p>
Bosses de paper	<p>Bosses fabricades amb paper. Poden ser amb nanses o bé sense nanses.</p> <p>Les bosses de paper sense nanses es troben en establiments de comerç no quotidià, i en establiments de quotidià alimentari, com a bosses de secció (fruita i verdura, pastisseria).</p>
Bosses de ràfia	<p>Bosses fabricades amb teixit sintètic de ràfia, molt emprades pels establiments comercials com a bosses reutilitzables de gran capacitat, per la seva resistència. Es considera que poden arribar a tenir uns 50</p>

	USOS.
Bosses de roba	Bosses fabricades amb cotó, i per tant, reutilitzables.
Bosses de teixit no teixit	Bosses reutilitzables amb tela de diversa tipologia no teixida, i per tant, reutilitzables.
Altres	En aquesta categoria s'inclouen altres tipus de bosses no assimilables a les anteriors categories, com ara: bosses de roba plegables, bosses de roba o altres materials plegables amb rodes, o bé altres recipients com poden ser les caixes reutilitzables.

Formats comercials amb la seva corresponent superfície

Establiments de comerç urbà	Establiments detallistes de superfície inferior a 400 m ² , de les següents tipologies: quotidià alimentari, quotidià no alimentari, equipament de la llar, equipament de la persona, automoció i carburants, cultura i lleure, comerç mixt, altres. Aquesta categoria inclou els establiments en règim d'autoservei, especialitzat en productes d'alimentació, drogueria, perfumeria i producte no quotidià, de superfície inferior als 400 m ² (també coneguts com "superserveis").
Supermercats	Establiments en règim d'autoservei, especialitzat en productes d'alimentació, drogueria, perfumeria i producte no quotidià, de superfície entre els 400 i els 2.499m ² .
Hipermercats	Establiments que ofereixen una àmplia oferta de productes de consum quotidià i no quotidià en règim d'autoservei, amb una superfície igual o més gran de 2.500 m ² .
Grans magatzems	establiments organitzats per seccions, amb una gran varietat d'oferta comercial.

Advertiment metodològic: al llarg del document es presenten quadres que contenen xifres, en ocasions, de gran magnitud. Per a dades de població, percentatges i superfícies, nombre d'establiments, o unitats de bosses, s'han utilitzat números enters. Tot i així, tots els càlculs s'han realitzat amb tots els seus decimals i, per tant, els càlculs resultants d'operacions amb quantitats molt altes poden resultar visualment equívocs tot i ser correctes.

D'altra banda, les taules que es mostren a continuació mantenen la mateixa numeració que a l'informe complet, més exhaustiu, i és per això que en aquest informe executiu no segueixen un ordre correlatiu.

Consum total de bosses

El volum total de bosses de tot tipus lliurat pel comerç català l'any 2012 s'ha estimat en 2.672 milions d'unitats (veure taula 19), per sota dels 3.399 milions d'unitats repartides l'any 2007. El

comerç urbà (amb el 83% de superfície comercial catalana) **concentra el 85% del consum de bosses de tot tipus de materials fet pel comerç català el 2012.**

Taula 19. Bosses amb i sense nanses distribuïdes pels diferents formats comercials a Catalunya, segons material

FORMAT COMERCIAL	TOTAL*	Plàstic d'un sol ús	Plàstic compostable	Plàstic oxo-biodegradable
Comerç urbà	2.272.441.113	1.937.813.822	2.482.991	192.534.233
Supermercat	332.729.890	223.867.571	28.876.475	38.403.789
Hipermercat	36.908.050	11.104.990	9.539.041	2.380.831
Gran magatzem	30.426.692	21.688.524	476.586	0
TOTAL	2.672.505.744	2.194.474.907	41.375.093	233.318.853

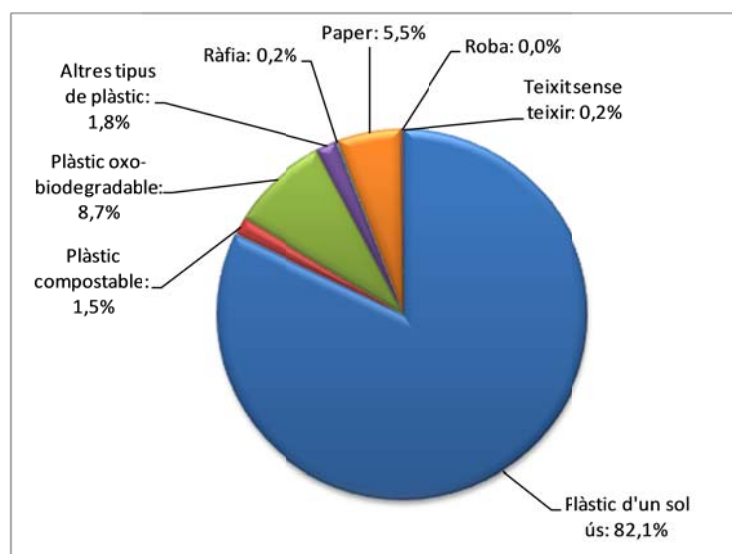
Altres tipus de plàstic		Teixit sense teixir			
	Ràfia	Paper	Roba	teixir	Altres
0	0	134.674.307	68.958	4.866.801	0
31.260.303	2.743.515	7.381.887	6.238	190.112	8.893.551
11.516.666	1.229.471	1.128.996	2.104	5.952	119.549
4.689.109	43.937	3.528.536	0	0	2.277
47.466.078	4.016.923	146.713.725	77.300	5.062.865	9.015.377

Nota: el TOTAL exclou la categoria "altres", perquè aquesta inclou, a més d'altres tipus de bosses (bosses plegables amb rodes), elements no assimilables a les bosses com ara caps de cartró reutilitzable. Per altra banda, segons els resultats de l'enquesta, el comerç urbà no distribueix bosses d'altres tipus de plàstic; es tracta d'un tipus de bossa que els establiments enquestats, o efectivament no utilitzen, o no distingeixen de la BPNU, al contrari de les ensenyes de supermercats i hipermercats que les empen com a substitut de les BPNU en aplicació d'una política d'eradicació de les bosses d'un sol ús, i per tant les tenen perfectament comptabilitzades.

Font: elaboració pròpia

Les dades confirmen la preponderància del plàstic en les bosses repartides pel comerç urbà (gràfic 7): **9 de cada 10 bosses lliurades al sector comercial català estan fetes de plàstic** (d'un sol ús, oxobiodegradable, de ràfia o d'altres tipus de plàstic).

Gràfic 7. Distribució de les bosses amb i sense nanses distribuïdes pel comerç a Catalunya, segons material (%)

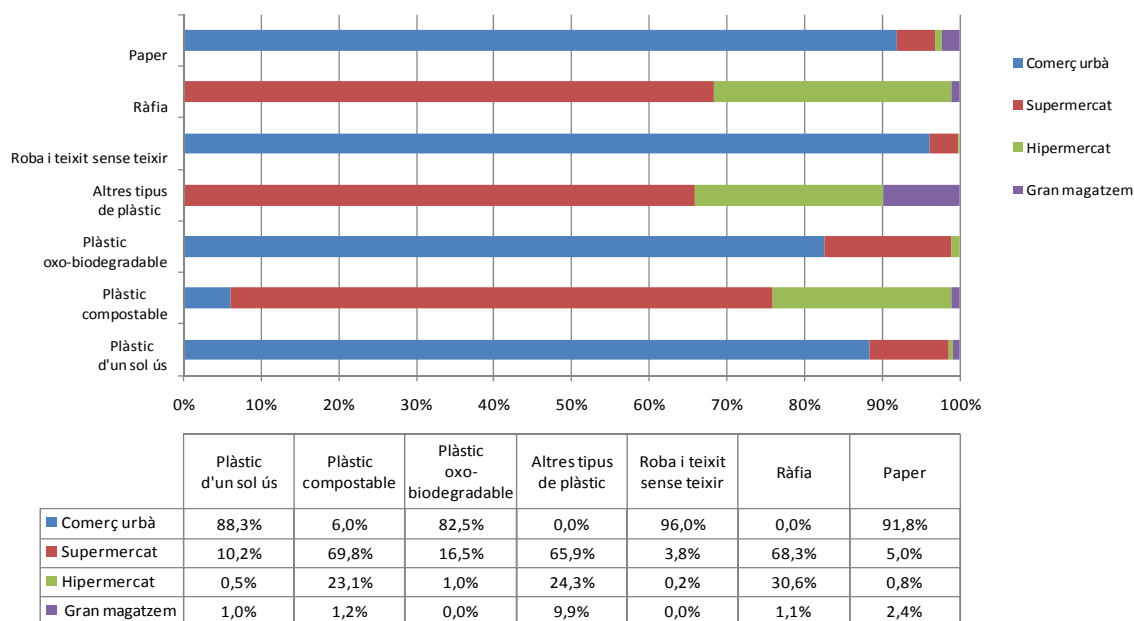


Font: elaboració pròpia

El gràfic 8 analitza quin és l'ús dels diferents materials de què estan fetes les bosses, pels diversos formats comercials. Deixant de banda el plàstic d'un sol ús (que és emprat de manera preponderant pel comerç urbà) podem assenyalar que:

- > Les bosses de **plàstic oxobiodegradable** (que són el 8,7% del total de bosses) les reparteixen gairebé totes els establiments de comerç urbà (82,6%) i els supermercats (16%).
- > Del conjunt de bosses de **plàstic compostable** distribuïdes (suposen tan sols l'1,5% del total de bosses repartides), el 72% les reparteixen els supermercats i una quarta part els hipermercats.
- > El comerç urbà reparteix 9 de cada 10 **bosses de paper** (91,8% del total de bosses de paper distribuïdes a Catalunya), i la pràctica totalitat de **bosses de roba i teixit sense teixir** que es lliuren a Catalunya (96%).
- > 7 de cada 10 **bosses de ràfia** lliurades a Catalunya les reparteixen els supermercats, i 3 de cada 10, els hipermercats.

Gràfic 8. Distribució dels diferents materials de bosses amb i sense nanses, segons formats comercials (en %)



Font:elaboració pròpia

Consum de BPNU

El total de bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús (BPNU) lliurat pels establiments comercials l'any 2012 s'ha estimat en 1.177 milions d'unitats (taula 21), gairebé la meitat dels més de 2.354 milions d'unitats lliurades l'any 2007.

Taula 21. Bosses de plàstic amb nanses d'un sol ús (BPNU) distribuïdes a Catalunya pels diferents formats i subsectors comercials

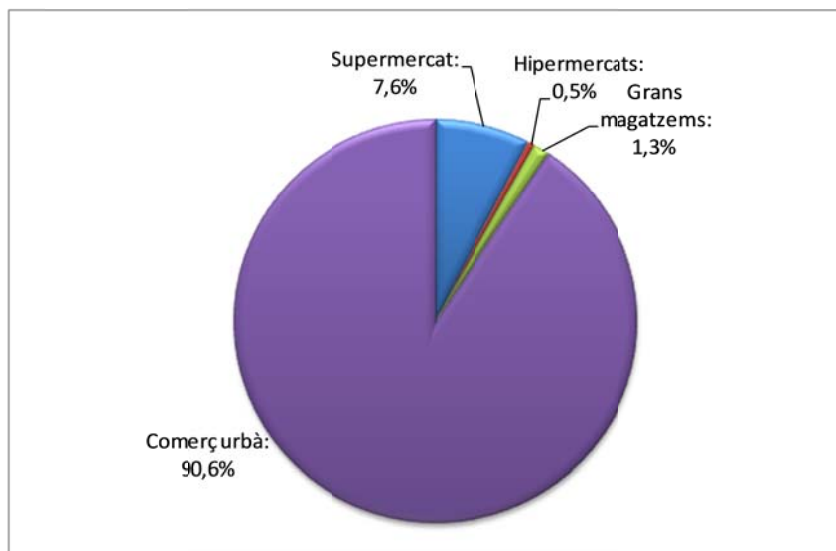
SUBSECTOR	BPNU TOTAL	BPNU Supermercats	BPNU Hipermercats	BPNU Grans magatzems	BPNU Comerç urbà
Quotidià alimentari	853.269.602	89.635.761			763.633.841
Quotidià no alimentari	57.686.538				57.686.538
Equipament de la llar	79.593.119				79.593.119
Equipament de la persona	37.597.434				37.597.434
Automoció i carburants	42.593.458				42.593.458
Cultura i lleure	18.697.802				18.697.802
Comerç mixt	73.064.838		5.871.483	15.172.080	52.021.275
Altres	15.121.359				15.121.359
TOTAL	1.177.624.150	89.635.761	5.871.483	15.172.080	1.066.944.826

Font: elaboració pròpia

El comerç urbà és el principal consumidor de BPNU, amb una quota del 90,6% sobre el total de les BPNU repartides al 2012 (veure gràfic 16). Aquesta quota s'ha més que doblat des de l'any

2007, com a conseqüència de les mesures de prevenció del consum de BPNU a supermercats, hipermercats i grans magatzems.

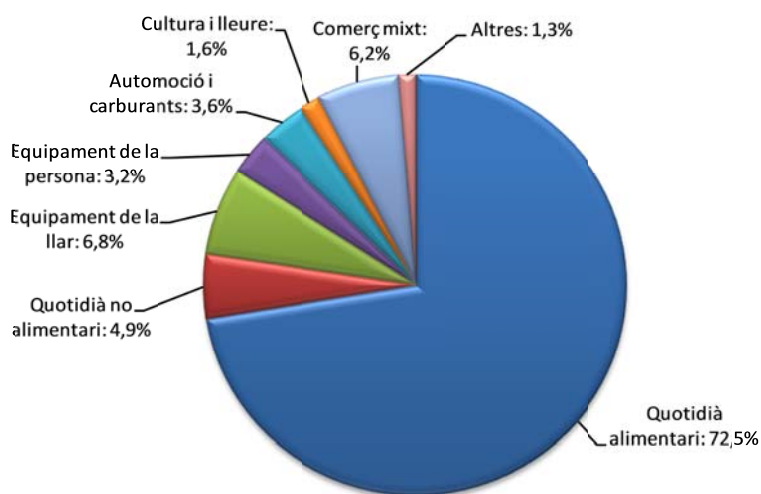
Gràfic 16. BPNU distribuïdes pels formats comercials a Catalunya (en % sobre el total de BPNU distribuïdes)



Font: elaboració pròpia

El **subsector comercial que més bosses amb nanses d'un sol ús aporta** al resultat final del còmput de BPNU (gràfic 9) és, amb diferència, el **quotidià alimentari** (una mica més de 7 de cada 10 BPNU repartides). Amb un pes molt menor apareixen l'equipament de la llar (distribueix el 6,8% de les BPNU lliurades pel comerç català) i el comerç mixt (6,2% de les BPNU repartides). En el cas del comerç mixt, el 2012, una quarta part de les BPNU que aporta el sector prové dels grans magatzems, i un 8%, dels hipermercats.

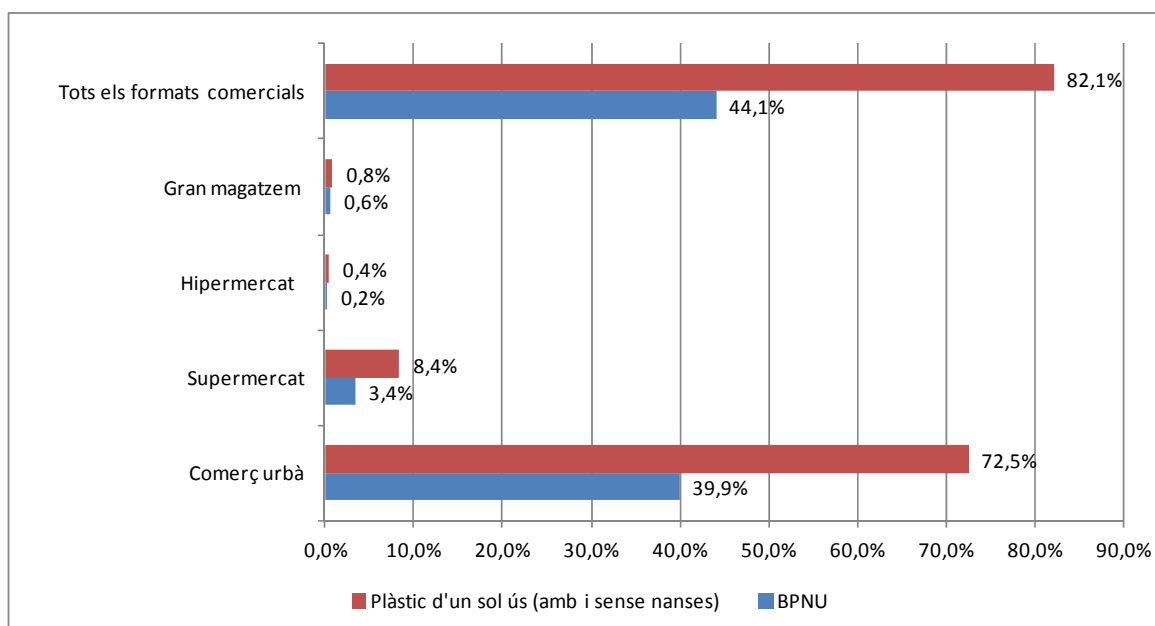
Gràfic 9. BPNU distribuïdes pels subsectors comercials de Catalunya, considerant tots els formats comercials (en % sobre el total de BPNU distribuïdes)



Font: elaboració pròpia

El gràfic 17 permet apreciar quin és el pes que representen les bosses de plàstic d'un sol ús amb i sense nanses, i les BPNU, sobre la totalitat de bosses, de plàstic o d'altres materials, lliurades pels establiments comercials catalans. **Les bosses de plàstic d'un sol ús (amb i sense nanses) representen el 82,1% de totes les bosses distribuïdes pel conjunt de formats comercials, i les BPNU, el 44,1%.**

Gràfic 17. Bosses de plàstic d'un sol ús (amb i sense nanses) i BPNU distribuïdes pels diferents formats comercials de Catalunya l'any 2012 (en % sobre la totalitat de bosses distribuïdes pel comerç)



Per la seva banda, les dades desagregades per formats comercials denoten el pes del comerç urbà com a principal distribuïdor de bosses de plàstic: **un 72,5% de les bosses lliurades a Catalunya l'any 2012 són bosses de plàstic d'un sol ús (amb nanses i sense nanses) que reparteix el comerç urbà. A més, de la totalitat de bosses distribuïdes pel comerç català l'any 2012, prop de 4 de cada 10 eren BPNU lliurades pels establiments de comerç urbà.**

Pes de les bosses de plàstic

L'any 2012 es va consumir a Catalunya un volum de més de 7.500 tones de plàstic només en BPNU, i unes 10.520 tones de plàstic corresponents a bosses de plàstic d'un sol ús, amb i sense nanses (taula 25).

Taula 25. Pes en quilos de les bosses de plàstic d'un sol ús (bosses amb nanses i bosses sense nanses), segons subsector/format comercial

SUBSECTOR / FORMAT		PLÀSTIC UN SOL ÚS AMB NANSES - BPNU	PLÀSTIC UN SOL ÚS SENSE NANSES	TOTAL
Comerç urbà	Quotidià alimentari	4.016.714	2.384.063	6.400.777
	Quotidià no alimentari	339.774	3.690	343.464
	Equipament de la llar	813.442	917	814.359
	Equipament de la persona	567.345	1.134	568.480
	Automoció i carburants	270.468	3.878	274.346
	Cultura i lleure	324.781	-	324.781
	Comerç mixt	240.338	202.015	240.338
	Altres	146.375	-	146.375
	TOTAL	7.525.712	2.996.275	10.521.987
Supermercats	493.096	349.338	842.435	
Hipermercats	29.357	18.396	47.753	
Grans magatzems	284.021	32.843	316.864	

Font: elaboració pròpia

Evolució dels resultats de consum de BPNU 2007 – 2012¹

Tal i com s'observa a la taula 37 (que mostra el consum comparat de BPNU els anys 2007, 2009, 2011 i 2012), i al gràfic 10, **el comerç urbà ha incrementat el consum de bosses amb nanses d'un sol ús un 7,8%, seguint una tendència contrària de la resta de formats.** Els supermercats i hipermercats, en canvi, han reduït el consum de BPNU en un 92,2% i un 96,6%, respectivament, mentre que les BPNU lliurades pels grans magatzems l'any 2012 són un 62% menys de les repartides l'any 2007.

En conjunt, doncs, **entre 2007 i 2012 s'ha repartit un 50,0% menys de BPNU per part de la totalitat del comerç català** (equivalent a una reducció de 1.177 milions d'unitats).

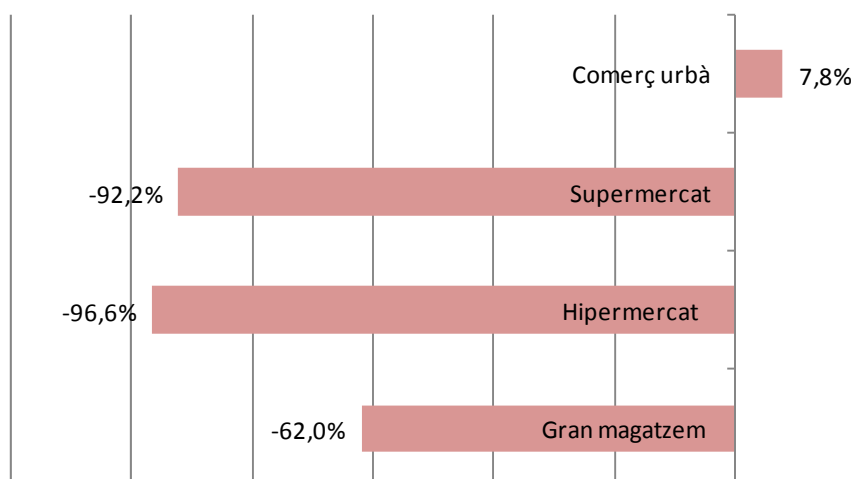
¹ L'estimació del consum de bosses de plàstic al comerç català s'ha fet a partir de l'indicador bàsic, "bosses/m²", aplicat a la superfície comercial total a Catalunya, extreta del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials (PTSEC) 2006-2009. Si bé les dades de superfície de venda de supermercats, hipermercats i grans magatzems s'han pogut actualitzar gràcies a l'*Anuari 2011, Sector Quotidià en Règim d'Autoservei*, no existeixen dades actuals de superfície del comerç urbà. Ara bé, totes les anàlisis de la situació del comerç al detall mostren un deteriorament de la conjuntura del sector en els darrers anys, com a conseqüència de la crisi, que per tant possiblement hagin comportat una disminució en la superfície comercial observada al PTSEC.

Taula 37. Consum de BPNU per formats comercials, anys 2007, 2009, 2011 i 2012, i variació relativa 2007-2012

FORMAT COMERCIAL	CONSUM BPNU 2007	CONSUM BPNU 2009	CONSUM BPNU 2011	CONSUM BPNU 2012	VARIACIÓ 07-12 (%)
Comerç urbà	990.027.076	799.696.104	1.149.264.439	1.066.944.826	7,8%
Supermercat	1.151.779.755	755.874.494	145.183.404	89.635.761	-92,2%
Hipermercat	172.640.302	106.668.913	36.868.210	5.871.483	-96,6%
Gran magatzem	39.899.236	35.358.836	18.044.410	15.172.080	-62,0%
TOTAL	2.354.346.369	1.697.598.347	1.349.360.462	1.177.624.150	-50,0%

Font: elaboració pròpia

Gràfic 10. Variació relativa 2007-2012 en les unitats de BPNU distribuïdes pels diferents formats comercials a Catalunya



Font: elaboració pròpia

El pes de les BPNU també ha caigut significativament a tots els formats comercials, i de manera molt especial als supermercats i hipermercats. Si l'any 2007 el pes de totes les BPNU lliurades pel comerç català es xifrava en unes 18 mil tones, l'any 2012 el pes de les BPNU s'ha reduït a una mica més de 7.500 tones.

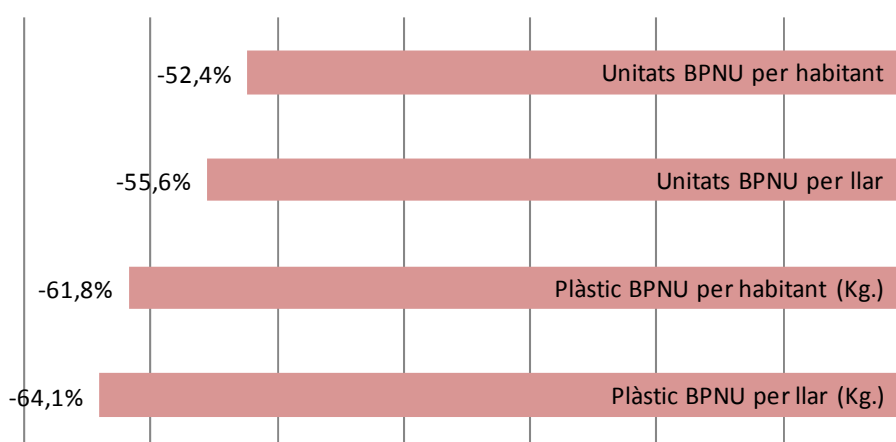
Pel que fa l'evolució dels principals indicadors de consum, la taula 39 i el gràfic 12 recullen una caiguda important entre els anys 2007 i 2012 tant en les unitats de BPNU per llar i habitant, com en els kg. de plàstic procedent de les BPNU per càpita i per llar a Catalunya, superant l'objectiu del 50% de reducció d'unitats per habitant i llar i de kg plàstic per habitant i llar establert pel PROGEMIC i assumit pel Pacte per la Bossa.

Taula 39. Evolució dels principals indicadors de consum de BPNU a Catalunya, anys 2007, 2009, 2011 i 2012, i variació relativa 2007-2012

INDICADOR	2007	2009	2011	2012	VARIACIÓ 07-12 (%)
Unitats BPNU per habitant	327	227	179	156	-52,4%
Unitats BPNU per llar	911	641	465	405	-55,6%
Plàstic BPNU per habitant (Kg.)	2,6	1,5	1,0	1,0	-61,8%
Plàstic BPNU per llar (Kg.)	7,2	4,2	2,5	2,6	-64,1%

Font: elaboració pròpia

Gràfic 12. Variació relativa 2007-2012 dels principals indicadors de consum de BPNU a Catalunya



Font: elaboració pròpia

Entre 2007 i 2012 el nombre d'unitats de BPNU per habitant s'ha reduït en un 52%, passant de 327 unitats de BPNU per habitant a 156 unitats. Aquest resultat suposa haver assolit l'objectiu de prevenció en el nombre de bosses de plàstic d'un sol ús per càpita lliurades als comerços fixat en el Programa de Gestió de Residus Municipal 2006-2012 (PROGEMIC) i en el marc del propi Pacte per la Bossa.

Un darrer apunt interessant de destacar fa referència a l'evolució del consum de bosses d'altres materials com l'oxobiodegradables, el compostable i els "altres plàstic" entre els anys 2011 i 2012 (taula 40). Malgrat que l'evolució en un sol any no es pot considerar que marqui tendència, sí que pot donar pistes significatives que ajudin a fixar l'atenció de cara als propers anys.

Taula 40. Variació relativa en el consum de bosses de diferents materials per formats comercials, anys 2011 i 2012 (en %)

Oxobiodegradable

FORMAT COMERCIAL	Oxobiodegradables amb nanses	Oxobiodegradables sense nanses	Oxobiodegradables amb i sense nanses
Comerç urbà	207,6	-100,0	170,3
Supermercat	-92,6	59,6	-38,8
Hipermercat	-31,9	110,8	-2,4
Gran magatzem	-	-	-
TOTAL	87,3	16,4	71,0

Font: elaboració pròpia

Compostable

FORMAT COMERCIAL	Compostables amb nanses	Compostables sense nanses	Compostables amb i sense nanses
Comerç urbà	-48,3	-100,0	-50,3
Supermercat	490,7	-100,0	407,3
Hipermercat	-28,5	-	-28,5
Gran magatzem	-55,2	-	-55,2
TOTAL	71,7	-100,0	64,9

Font: elaboració pròpia

Altres plàstic

FORMAT COMERCIAL	Altres plàstic amb nanses	Altres plàstic sense nanses	Altres plàstic amb i sense nanses
Comerç urbà	-	-	-
Supermercat	-5,0	-100,0	-11,5
Hipermercat	222,3	-	222,3
Gran magatzem	-59,1	-	-59,1
TOTAL	-1,0	-100,0	-5,7

Font: elaboració pròpia

Entre els anys 2011 i 2012 les **bosses oxobiodegradables han incrementat la seva presència en el conjunt del comerç català en un 71%**. En un sol any s'hauria passat de consumir 136 milions d'unitats de bosses oxobiodegradables amb i sense nanses, a consumir-ne 233 milions. Aquesta tendència incremental sembla que té a veure amb la seva normalització dins del comerç urbà en el format de bossa amb nanses (de 62,6 milions de bosses consumides el 2011 a 192,5 milions el 2012). En els supermercats és un tipus de bossa en retirada (de 40,6 milions de bosses el 2011 a 2,9, el 2012), però en canvi es troba relativament consolidada en els hipermercats (1,9 milions d'unitats el 2011 i 1,3 milions, el 2012).

Les bosses compostables han experimentat un increment relatiu d'un 64,9% entre 2011 i 2012 en el conjunt del comerç català, que cal atribuir bàsicament al fortíssim avanç d'aquest material

entre les bosses amb nanses emprades pels supermercats (passen de 4,8 a 28,8 milions d'unitats en un sol any). En canvi, en els establiments de comerç urbà i hipermercats hi ha un retrocés en l'ús de la bossa compostable amb nanses.

Finalment, **les bosses d'altres tipus de plàstic** (bosses de plàstic de més d'un ús, amb més capacitat i gramatge que les BPNU) han disminuït un 5,7% entre 2011 i 2012, passant de 50 a 47 milions d'unitats. Aquest retrocés, però, podria no ser un reflex de la realitat, ja que té a veure amb la desaparició de les bosses de secció d'altres tipus de plàstic, que molt probablement es deu a un canvi en la mostra de supermercats enquestats. En canvi, si s'observa **l'evolució de les bosses d'altres tipus de plàstic amb nanses** (aquesta sí, totalment fiable) en el conjunt del comerç català, el **retrocés és mínim, d'un 1%**. Per formats comercials, els grans magatzems redueixen l'ús d'aquest tipus de bossa (el 2011 en van repartir 11,5 milions d'unitats front als 4,7 milions l'any 2012), mentre que els hipermercats el potencien (passen de 3,6 milions d'unitats al 2011, a 11,5 el 2012). En els supermercats aquesta bossa es troba relativament consolidada, si bé pateix un lleu retrocés (de 32,9 milions d'unitats l'any 2011 a 31,3 milions d'unitats el 2012).

Prevenió en el consum de bosses de plàstic

Comerç urbà

El **comerç urbà** continua considerant que la bossa és un servei més dels que proporciona a la seva clientela. Si bé sembla clar que **l'extensió generalitzada de les BPNU es deu al seu baix cost, un 70% dels comerços** consultats que lliura BPNU **duu terme alguna acció per a prevenir-ne el consum** (front al 63% registrat l'any 2007). Ara bé, el cobrament de la BPNU, o la bonificació als clients que no l'utilitzen, és encara un fenomen residual (només 12 comerços en tota la mostra enquestada).

Si pot escollir, el comerç urbà prefereix la substitució de les BPNU per bosses de materials alternatius al plàstic (67,7% dels comerços) **front a la implantació del seu cobrament** (18,4%) **o la prohibició** d'aquestes bosses (0,3% de les respostes). Sigui com sigui, predomina una idea preconcebuda segons la qual l'adopció de mesures de cobrament o substitució de les BPNU comportarà més conseqüències negatives (increment de costos, mala imatge, insatisfacció del consumidor i pèrdua de competitivitat) que no pas positives (imatge de compromís ambiental, reducció de costos). **Només 2 de cada 10 comerciants opina que la mesura de cobrament o substitució de les bosses de plàstic per altres tipus de bossa no tindria cap conseqüència** (ni positiva ni negativa).

Aquesta percepció generalitzada contrasta amb la resposta obtinguda dels 12 establiments de la mostra que cobren les bosses de plàstic (majoritàriament localitzats en el sector quotidià alimentari) en relació a les conseqüències de la seva decisió de cobrar la BPNU. Si bé el resultat

no es pot considerar estadísticament significatiu per raó de la petita dimensió d'aquesta submostra, la **constatació d'aquests 12 comerços és que el cobrament de les bosses de plàstic no ha tingut cap conseqüència, ni negativa ni positiva, de cara a la clientela** ni s'ha traduït en una caiguda en les vendes.


Supermercats, hipermercats i grans magatzems


Les **ensenyes de supermercats, hipermercats i grans magatzems** han anat implantant mesures de prevenció del consum de BPNU en els darrers anys. La taula 41 recull sintèticament el catàleg de mesures implantades, que a l'informe de resultats es descriuen de manera més exhaustiva.


Taula 41. Implantació de les mesures de prevenció del consum de BPNU als establiments de les ensenyes consultades


Mesures de prevenció del consum de BPNU	Supermercats	Hipermercats / Grans magatzems
Retirada de les BPNU del lineal de caixa	Mesura estesa	Mesura consolidada
Cobrament de les BPNU al lineal de caixa	Mesura consolidada	Mesura estesa
Descompte o bonificació del cost de les BPNU als clients que no n'utilitzen	Mesura estesa	Mesura no implantada
Reducció del gramatge / eliminació diòxid de titani (pigment blanc) de les BPNU	Mesura estesa	Mesura estesa
Introducció de bosses o envasos d' altres materials/reutilitzables , de cobrament	Mesura consolidada	Mesura consolidada
Introducció de la bossa de plàstic amb nanses de 15 usos , de cobrament	Mesura estesa	Mesura consolidada
Informació / sensibilització als consumidors/es	Mesura consolidada	Mesura estesa
Sensibilització / formació a treballadors/es	Mesura estesa	Mesura estesa

Llegenda de colors:

 Mesura consolidada: implantada per una àmplia majoria de les ensenyes consultades

 Mesura estesa: implantada per una proporció important de les ensenyes consultades

 Mesura incipient: implantada per una fracció minoritària de les ensenyes consultades

 Mesura no implantada

Font: elaboració pròpia

Metodologia

Un element fonamental de la metodologia per a mesurar el consum de bosses a partir de l'experiència del sector comercial, que n'és el principal subministrador, és la determinació de les superfícies comercials, que permeten quantificar el consum de bosses per metre quadrat. La disponibilitat de dades de "bosses/m²" és el que permet extrapolar les dades obtingudes a través d'enquesta o recollida d'informació directa dels operadors comercials al conjunt del comerç català. Per coherència metodològica amb les edicions de 2007, 2009 i 2011 de l'*Estudi sobre el consum de bosses de plàstic*, s'ha considerat com a base de càlcul de superfícies la informació facilitada pel Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials 2006-2009.

Les dades de superfície que s'han utilitzat com a base per al càlcul del consum de bosses l'any 2012 són les següents:

Taula 43. Distribució de superfícies comercials a Catalunya per subsectors i formats comercials

SUBSECTOR	TOTAL SUPERFÍCIE m ²	SUPERMERCAT SUPERFÍCIE m ²	HIPERMERCAT SUPERFÍCIE m ²	GRAN MAGATZEM SUPERFÍCIE m ²	COMERÇ URBÀ SUPERFÍCIE m ²
Quotidià alimentari	2.655.989	1.202.605			1.453.384
Quotidià no alimentari	385.555				385.555
Equipament de la llar	2.490.257				2.490.257
Equipament de la persona	1.311.428				1.311.428
Automoció i carburants	1.215.294				1.215.294
Cultura i lleure	555.692				555.692
Comerç mixt	1.113.843		356.605	219.877	537.361
Altres	321.541				321.541
TOTAL	10.049.599	1.202.605	356.605	219.877	8.270.512

FONT: elaboració pròpia a partir de PTSEC 2006-2009 i Anuari Sector quotidià en règim d'autoservei 2011

El consum de bosses en l'àmbit del comerç urbà s'ha estimat a través d'una entrevista a una mostra significativa de 405 establiments comercials a Catalunya, ubicats a l'Eixample de Barcelona (75% de la mostra) i a Mollerussa (25% restant). La distribució de la mostra per subsectors comercials s'ha realitzat en base al pes de la superfície comercial de cada subsector d'activitat a Catalunya, amb un resultat que respon a la distribució real del sector a Catalunya, d'acord amb el PTSEC.

Per a estimar el consum de bosses de plàstic de supermercats, hipermercats i grans magatzems, s'ha dut a terme un procés de recollida d'informació directa a una mostra àmplia d'operadors d'ensenyes comercials de format no individual amb establiments a Catalunya l'any 2012. Les dades obtingudes han estat posteriorment extrapolades al conjunt de la superfície d'aquests tres formats.

Les ensenyes de supermercats que han aportat informació són les següents: Grup Bon Preu, CAT-DIS (Condis, Sorli Discau, Caprabo i Ecoveritas), Grup Dia, Carrefour Express, CEDAC (Consum,

FACSA, Fragadis, Mercadona, Miquel Alimentació Grup, Super Grup, SUPSA i Valvi Alimentació i Serveis) i Simply - Supermercados Sabeco.

Pel que fa als hipermercats, s'ha aconseguit informació del 100% dels establiments comptabilitzats a Catalunya (51 establiments), de les següents ensenyes: Alcampo, Esclat (Grup Bon Preu), Carrefour, Hipercor, Grup Eroski (establiments Caprabo i Eroski) i Simply - Supermercados Sabeco.

Els Grans Magatzems estan representats per una única marca, El Corte Inglés, que ha facilitat informació pels 9 establiments que té a Catalunya.



www.daleph.com